

Til regionsrådet
Skottenborg 26
8800 Viborg

Den 7. maj 2015
Ref.: KES
Medlems nr.:
Sagsnr.:

Dansk Sygeplejeråds høringsvar til Spareplan 2015-2019

Med dette høringsvar ønsker Dansk Sygeplejeråd, Kreds Midtjylland at kommentere Koncernledelsens oplæg til Spareplan 2015-2019.

Ved gennemgang af spareplanens forslag står det tydeligt for os, at en meget stor del af de foreslåede besparelser ikke understøtter de politiske rammer for spareplanen, som regionsrådet har vedtaget. Det gælder i særdeleshed ift., at forslag ifølge regionsrådet *"skal lægge vægt på, at behandlingen foregår på patientens præmisser og med den bedste kvalitet hver gang"*.

I det følgende vil vi sætte fokus på vigtigheden af at:

- det regionale sundhedsvæsen skal prioritere *hele* patientforløbet
- personaleressourcerne skal matche patienternes behov
- et godt arbejdsmiljø er en forudsætning for gode patientforløb
- det kræver et kvalificeret personale, hvis der skal leveres *"den bedste kvalitet hver gang"*

Afslutningsvis opfordrer vi regionsrådet til at forholde sig mere principielt til de rammer og strukturer, som har nødvendiggjort spareplanen – og overveje om der er nye veje at gå som i højere grad kan sikre et fagligt og økonomisk velfunderet sundhedsvæsen, der faktisk fungerer på *"patientens præmisser"*.

Priorité hele patientforløbet

Spareplanen er desværre blot endnu et eksempel på en helt grundlæggende problemstilling, som det er på høje tid, at regionsrådet tager hånd om.

DANSK SYGEPLEJERÅD

Kreds Midtjylland

Fælles postadresse:
DSR, Kreds Midtjylland
Marienlystvej 14
DK - 8600 Silkeborg

Telefontider:
Mandag-tirsdag
Torsdag 10.00 -15.00
Onsdag – lukket
Fredag 10.00 – 13.00

Tlf. +45 4695 4600
Fax + 45 7021 1667

midtjylland@dsr.dk
www.dsr.dk/midtjylland

Lokalkontorer:

Århus
Mindegade 10
8000 Århus C
Kontoret er åbent efter aftale

Holstebro
Stationsvej 8 A
7500 Holstebro
Kontoret er åbent efter aftale

Problemet er, at de økonomiske systemer, som styrer det regionale sundhedsvæsen, i vidt omfang kun "værdsætter" aktiviteter i form af direkte klinisk behandling af sygdom.

For at holde sammen på økonomien skal der derfor ordineres og leveres et meget højt antal indtægtsgivende ydelser – på bekostning af, at ydelser og aktiviteter, der ikke udløser indtægter i økonomisystemerne, nedprioriteres.

I dette system er hospitalsvæsenets mange plejende, inddragende, rehabiliterende, sundhedsfremmende og forebyggende aktiviteter ikke direkte indtægtsgivende – og derfor bliver netop disse aktiviteter ukritisk genstand for nedskæringer i Koncernledelsens forslag til spareplan.

Men patientforløbet består ikke alene af en ordineret sygdomsbehandling. Og det er ikke kun sygdomsbehandlingen, der gør patienten rask.

Det, der gør patienter raske, er effektive og sammenhængende forløb udført af personale, der med hvert sit faglige kerneområde og kliniske blik kan sikre den samlede pakke af klinisk behandling, pleje, omsorg og rehabilitering.

Personaleressourcer der matcher patientens behov

Personalesammensætningen i det regionale sundhedsvæsen skal derfor afspejle de behov for faglige ressourcer, der er i det samlede patientforløb. Det forbedrer patientoplevelsen, patientsikkerheden og mulighederne for patientinddragelse – og det bidrager til at sikre sammenhængende patientforløb af høj kvalitet.

Koncernledelsen foreslår, at regionen går en anden vej. Her prioriteres de direkte indtægtsgivende aktiviteter og det personale, der kan "udløse" indtægter. Samtidig foreslås voldsomme reduktioner i antallet af sygeplejersker.

Besparelser af denne type skaber en stor uligevægt i det samlede patientforløb, da der på den ene side kan ordineres et meget stort antal ydelser og aktiviteter, mens bl.a. sygeplejerskerne, der i praksis skal udføre – og følge op på – aktiviteterne udsultes. På sigt kommer sådan en beslutning hverken patienterne, medarbejderne eller den regionale økonomi til gode.

Endelig er det netop sygeplejerskerne, der er i det daglige er til stede på afdelingerne, hvor de ordinerede behandlinger udføres. Reduceres

sygeplejerskenormeringen, fjernes vigtige nøglepersoner, som har til opgave at sikre trygge, effektive og koordinerede patientforløb.

Godt arbejdsmiljø er en forudsætning for gode patientforløb

På den ene side foreslås det at fjerne et stort antal sygeplejerskestillinger. På den anden side forventes det, at de tilbageværende sygeplejersker kan opretholde og øge deres aktivitets- og kvalitetsniveau. Det er ikke svært at se, at Koncernledelsens forslag og forventninger vil påvirke sygeplejerskernes arbejdsmiljø særdeles negativt.

På baggrund af Arbejdstilsynets mange vejledninger og påbud til de regionale arbejdspladser i den seneste tid, er de tendenser og udfordringer, som vi har kendt til i lang tid, blevet bekræftede. Medarbejdernes – herunder i høj grad sygeplejerskernes – arbejdsmiljø er voldsomt belastet pga. højt arbejdspress, utilstrækkelige personalenormeringer, overbelægning m.m.

For os at se hænger de aktuelle udfordringer ift. arbejdsmiljø, overbelægning og patientsikkerhed tæt sammen med konsekvenserne af regionens årlige ”grønthøster” – og ikke mindst omstillingsplanen fra 2011, hvor 75/25-modellen blev anvendt, samtidig med at der blev reduceret et væsentligt antal senge.

Med Koncernledelsens aktuelle forslag om yderligere omfattende brug af 75/25-modellen, flere grønthøsterbesparelser (mange af dem baseret på usikre og urealistiske forventninger til optimering af arbejdsgange og kapacitetsudnyttelse), omlægning og reduktion af senge og betydelig nedskæring i personalet forringes medarbejdernes arbejdsmiljø og patienternes sikkerhed endnu mere.

Det faktum, at mange sygeplejersker bliver stressede – og ligefrem syge – af at gå på arbejde er slemt nok i sig selv og burde være årsag nok til ikke at gennemføre spareforslag, der sætter arbejdsmiljøet yderligere under pres. Skulle stress og sygemeldinger dog ikke være tilstrækkelig motivation for at forkaste disse spareforslag, er det vigtigt at huske, at et dårligt arbejdsmiljø ikke kun påvirker medarbejderne. Et dårligt arbejdsmiljø betyder bl.a., at risikoen for at begå fejl øges – og at patientsikkerheden dermed svækkes.

Region Midtjylland skal skabe arbejdspladser med et godt arbejdsmiljø, hvor der er plads til at bruge og udvikle sin faglighed med henblik på at øge kvaliteten af de kerneopgaver, der leveres til patienterne. Det gavner både medarbejderne, patienterne og pengeposen.

Kvalitet kræver kvalificeret personale

Koncernledelsen foreslår, at der findes besparelser ved at nedprioritere forskning, uddannelse og kompetenceudvikling. Det kan godt være, at sådanne forslag på kort sigt vil give besparelser, men vi frygter, at det bliver en dyr beslutning på lang sigt.

Rygraden i et velfungerende sundhedsvæsen, der leverer "den bedste kvalitet hver gang", er kompetente medarbejdere, der konstant udvikler deres faglighed. Nedprioriterer man uddannelse og kompetenceudvikling, vil muligheden for at kende, praktisere og levere "den bedste kvalitet" svækkes betydeligt.

Nedprioriterer man forskningen, nedprioriterer man desuden mulighederne for at udvikle nye, mere effektive, mere sikre og billigere behandlings- og plejemetoder. Med sådanne besparelser vil det regionale sundhedsvæsen hurtigt komme ud af trit med de indsatser og initiativer, der skal til for at i mødekomme patienternes behov.

Kompetenceniveauet i regionen vil også blive påvirket negativt som følge af de mange forslag om omflytning af enheder, da vi forudsiger, at mange medarbejdere ikke vil være interesserede i at flytte med, når deres afstand til arbejdspladsen øges væsentligt. Resultatet bliver et tab af vigtige erfaringer, viden og kompetencer, som kan gøre det svært at opretholde effektiviteten og kvaliteten i det udførte arbejde – med mindre regionen giver (økonomisk) mulighed for, at de nye enheder kan udvikle og uddanne deres medarbejdere.

Tag fat ved problemets rod

For os at se er spareplanen altså endnu en lappeløsning på et mere grundlæggende problem i det danske sundhedsvæsen, hvor finansieringsmodeller og økonomisystemer ikke matcher de politiske intentioner og borgernes faktiske behov.

Vi vil derfor på det kraftigste opfordre regionsrådet til at forholde sig mere principielt til de rammer og strukturer, som har nødvendiggjort spareplanen – og overveje om der er nye veje at gå, som i højere grad kan sikre et fagligt og økonomisk velfunderet sundhedsvæsen, der faktisk fungerer på "patientens præmisser".

Regionsrådet har allerede taget en række skridt i den rigtige retning, bl.a. med projektet "Ny styring i et patientperspektiv" – men der er brug for flere og mere drastiske skridt, hvis det sammenhængende og inddragende sundhedsvæsen skal blive en realitet.

Nogle af problemerne ift. de nuværende finansieringsmodeller og økonomisystemer skal løftes over for Christiansborg. Det gælder eksempelvis udfordringerne ift. stigende medicinudgifter og DRG-systemets finansieringsmodeller. Andre problemer skal løses i regionsrådssalen.

Ved at implementere Koncernledelsens spareforslag er det vores opfattelse, at regionsrådet ikke tager det nødvendige ansvar for de prioriteringer af kvalitet og arbejdsmiljø, der er behov for.

Konsekvensen bliver, at det er den enkelte medarbejder, der – under stort pres – må påtage sig regionsrådets ansvar og prioritere i den kvalitet hun kan yde ift. til den enkelte patient.

Her taler vi vel at mærke ikke om den faglige prioritering af, hvad der kvalitativt set er bedst for den enkelte patient. Vi taler om den prioritering, der er nødvendig, når der i den enkelte medarbejders hverdag skal løses væsentligt flere opgaver end spareplanens forslag giver rammer og ressourcer til.

Det giver et dårligt – ligefrem farligt – arbejdsmiljø for medarbejderne og dårlige og risikofyldte forløb for patienterne. Det kan ingen parter være tjent med.

Med venlig hilsen

Anja Laursen
Kredsformand